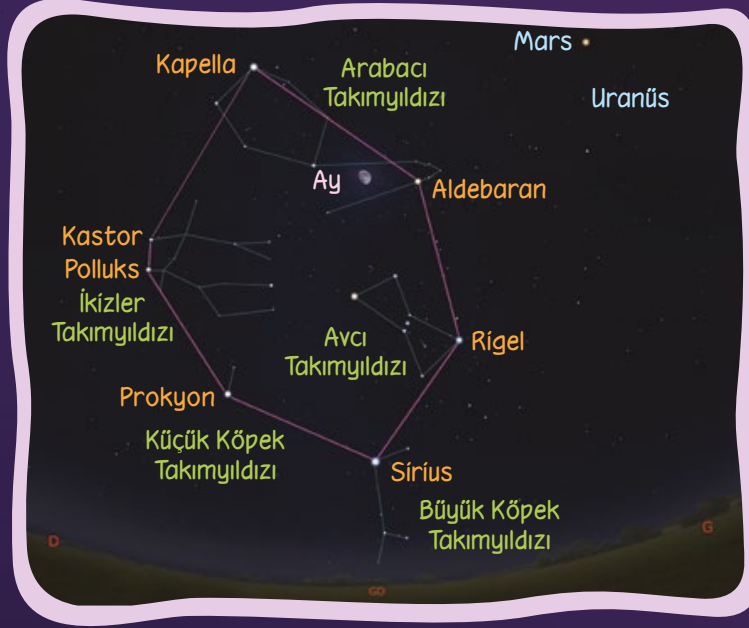


Bir Asterizmle Altı Takımyıldız Keşfi

Hem yaz hem de kış gecelerinin en parlak yıldızı olan Sırıus, güneydoğudan yükseldiğinde “Kış Altıgeni” gökyüzündeki yerini aldı demektir. Haydi bu altıgeni birlikte keşfedelim...



Ocak ayı boyunca saat 20.00'den itibaren doğu ufkuna bakarsak Kış Altıgeni'ni görebiliriz.

Gökcisimlerinin yerlerini takımyıldızlar sayesinde buluruz. Takımyıldızları da çok parlak yıldızların oluşturduğu desenlerle bulabiliriz. Bu desenler asterizm diye adlandırılır. Bugünlerde takımyıldızları bulmak için büyük bir asterizm bize yol gösteriyor. Bu asterizmin adı Kış Altıgeni: Kışın gözleyebileceğimiz en parlak altı yıldız bir altıgen oluşturuyor. Şimdi Kış Altıgeni yardımıyla kış takımyıldızlarından altısını bulalım. Kış Altıgeni'ni oluşturan yıldızlardan ilki Sırıus, (Akyıldız adıyla da bilinir.) ocak ayı boyunca saat 20.00'den itibaren güneydoğu ufkunda gözlemlenecek. Yalnızca altıgenin değil, tüm gökyüzünün en parlak yıldızı çünkü bize çok yakın, yaklaşık 8 buçuk ışık yılı kadar. Bir ışık yılının yaklaşık 9 trilyon kilometre olduğunu bu noktada hatırlatalım! Sırıus, Büyük Köpek

Takımyıldızı'nın da en parlağı. Bu yıldız sayesinde Büyük Köpeği bulmuş oluruz. Sıradaki yıldızın adı Rigel. Sırıus'un hemen üzerinde mavı renklı görülen Rigel, Avcı (Orion) Takımyıldızı'nın en parlak yıldızı. Kendisi Güneş'e yakın olduğı için değil, Güneş'ten 60 kat büyük olduğı için bu kadar parlak görünüyor. Rigel'den biraz daha yüksekte Aldebaran'ı göreceğiz. Boğa Takımyıldızı'nın en parlağı olan bu yıldız turuncu renkte görünür. Çünkü yaşamının sonuna yaklaşmış ve Güneş'ten yaklaşık 2000 santigrat derece daha soğuk. Başucumuza yakın doğrultudaki Kapella, Sırıus gibi beyaz renklı. Arabacı Takımyıldızı'nın en parlağı olan Kapella aslında dört yıldızdan oluşuyor ancak Dünya'dan bakınca tek bir yıldız gibi görüyoruz.



21 Ocak akşamı Uranüs, Mars'ın hemen altında, Ay'ın yanında olacak. Çıplak gözle göremesek de yerini bularak gözümüzde canlandırabiliriz.

Kapella'dan doğu ufku doğru alçalalım. Birbirine yakın parlaklıkta Kastor ve Polluks adlı kardeş yıldızları göreceğiz. İkisi de İkizler Takımyıldızı doğrultusundaki bu yıldızlar ikiz kardeşlerin başlarını simgeler. Birbirinden ayırmadığımız bu yıldızlardan Sirius'a doğru yönelerek Prokyon'u buluruz. Küçük Köpek Takımyıldızı'nın üyesi Prokyon, neredeyse Sirius kadar parlak. O da Güneş'e oldukça yakın.

İşte altı yıldız da bulduk ve takımyıldızlarını öğrendik. Artık gök haritası kullanarak bu takımyıldızların diğer üyelerini keşfedebiliriz.

Gezegenler

10 Şubat Satürn'ü gözlemlemek için en uygun gün. Bu akşam Ay ve Satürn yakın konumda olacak. Bu ayın en uzun süre gözlemlenen gezegeniyse Mars olacak. Hava karardığında güneyde ve ufuktan oldukça yüksekte gözlemlenen Mars, gece yarısından sonra batacak. Bugünlerde Mars ve Uranüs gezegenleri aynı doğrultuda. Uranüs'ü uzak olduğu için çıplak gözle göremesek de Mars'a doğru bakıp yerini belirleyebiliriz. 21 Ocak akşamı Ay, Mars ve Uranüs'e en yakın konumda olacak. Bu ay Merkür gezegeni, akşam yıldızı olarak karşımızda. Gezegeni şubat ayı gelmeden,

saat 19.00'a kadar, güneybatı ufku gözlemleyebiliriz. Gözlem için en iyi gün 25 Ocak olacak. Ocak ayı ortalarında, gün doğmadan hemen önce, güneydoğu ufku Venüs'ü görebiliriz. Ancak gün ilerledikçe Güneş'e yaklaşacak ve gözlemlemek zorlaşacak. Satürn ve Jüpiter de Güneş'e yakın konumda olduklarından gözlemlenemeyecek.

20 Ocak
İkiddördün



28 Ocak
Dolunay



4 Şubat
Sondördün



11 Şubat
Yeniay



Ay'ın Evreleri

Burcu Parmak